U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Michaely Bejčkové a soudců Zdeňka Kühna a Ondřeje Mrákoty ve věci žalobkyně: **V. M.**, zastoupené advokátem Mgr. Tomášem Císařem, Vinohradská 22, Praha 2, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, Nad Štolou 3, Praha 7, proti rozhodnutí ze dne 16. 2. 2022, čj. OAM-851/ZA-ZA11-ZA21-2020, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 25. 7. 2023, čj. 13 Az 12/2022-31,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

[1] Žalobkyně je státní příslušnice Běloruské republiky, která v roce 2018 přicestovala do ČR za účelem studia a nějakou dobu tu pobývala na studentské vízum. V prosinci 2020, dva dny před termínem vycestování stanoveným ve výjezdním příkazu, žalobkyně požádala o mezinárodní ochranu. Jako důvod uvedla obavu z politické situace v domovském státě – její bratranec byl zbit silovými složkami, její bývalí spolužáci z univerzity a kamarád jí také vyprávěli o tom, že je příslušníci bezpečnosti (v podstatě bezdůvodně) zadrželi a zbili. Při pohovoru uvedla, že její studentské vízum už není platné a nová víza se podle informací konzulátu nevydávají. Ačkoli žalobkyně sama není nijak politicky aktivní a ona sama ani její rodina (rodiče a bratr) v Bělorusku neměly potíže, žalobkyně se obávala, že by po návratu mohla být bezdůvodně zadržena a zbita a že by jí stát mohl bránit v opětovném vycestování.

[2] Ministerstvo vnitra o žádosti žalobkyně rozhodlo v únoru 2022; mezinárodní ochranu (v žádné formě) jí neudělilo. Žalobkyně se proti rozhodnutí ministerstva bránila u Městského soudu v Praze, ten však její žalobu zamítl. Podle městského soudu žalobkyně podala žádost o mezinárodní ochranu účelově, tj. aniž jí osobně hrozilo nebezpečí; její případ ani nebyl hoden zvláštního zřetele. Ministerstvo neudělalo chybu, když své rozhodnutí založilo na informacích naposledy z roku 2021. Ani aktuální konflikt mezi Ruskem a Ukrajinou není pro rozhodování ve věci významný: žalobkyně totiž ani netvrdila, že zastávala nebo jakkoli projevovala protirežimní postoje.

[3] Žalobkyně (*stěžovatelka*) se nyní brání kasační stížností. V ní tvrdí, že se do Běloruska nemůže vrátit, protože tamní porušování lidských práv je velmi závažné a rozšířené, nadto Bělorusko poskytuje podporu Rusku. Městský soud podle stěžovatelky nedostatečně posoudil nebezpečí azylově relevantní újmy (rozsudek NSS ze dne 13. 3. 2009, čj. 5 Azs 28/2008-68, č. 1840/2009 Sb. NSS). Stěžovatelce také vadí, že ministerstvo ani městský soud nerozhodovaly na základě aktuálních informací.

[4] Ve věcech, v nichž před správním (krajským, městským) soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, se NSS po posouzení přípustnosti kasační stížnosti zabývá otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje stěžovatelovy zájmy (§ 104a s. ř. s.). Není-li tomu tak, odmítne ji jako nepřijatelnou (usnesení ze dne 26. 4. 2006, čj. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS, a ze dne 16. 6. 2021, čj. 9 As 83/2021-28, č. 4219/2021 Sb. NSS, body 11 až 12).

[5] Kasační stížnost je nepřijatelná.

[6] Stěžovatelka v kasační stížnosti neuvádí, jaké důvody by měly svědčit pro její přijatelnost. Neoznačuje právní otázku, kterou se NSS dosud nezabýval, kterou NSS či jiné správní soudy řeší rozdílně nebo v níž je třeba změnit stávající judikaturu. Stěžovatelka ani netvrdí, že se městský soud bezdůvodně odchýlil od ustálené judikatury nebo že hrubě pochybil při výkladu práva. Nic takového nezjistil ani NSS.

[7] Invazí Ruska na Ukrajinu se už NSS zabýval: označil ji za výjimečnou skutečnost, kterou je třeba vzít při soudním rozhodování v úvahu, přestože nastala po vydání správního rozhodnutí (rozsudek ze dne 14. 4. 2022, čj. 5 Azs 89/2022-24, č. 4344/2022 Sb. NSS, bod 22). To ovšem jen tehdy, když žadatel o mezinárodní ochranu vysvětlí, že (a jak) ho tato skutečnost přímo negativně ovlivňuje (usnesení NSS ze dne 25. 5. 2023, čj. 9 Azs 57/2023-35, bod 11). Je-li jediným důvodem žádosti o mezinárodní ochranu státní příslušnost k Bělorusku – zemi s autoritativním režimem, nemá na ni ruská invaze myslitelný vliv: v Bělorusku panoval autoritativní režim i před ní (v důsledku invaze se na povaze režimu nic nezměnilo; usnesení NSS ze dne 23. 3. 2023, čj. 3 Azs 298/2022-41, body 10 a 11). Nespokojenost se stavem dodržování lidských práv či původ žadatele ze země s nedemokratickým či autoritativním režimem přitom nejsou samy o sobě důvodem pro udělení mezinárodní ochrany; to platí i ve vztahu k Bělorusku (rozsudek NSS ze dne 16. 8. 2023, čj. 2 Azs 47/2023-19, bod 28). I žadatel, jehož domovským státem je Bělorusko, tedy musí podrobně vypovědět svůj azylový příběh a tvrdit, že mu v Bělorusku pravděpodobně (nikoli hypoteticky) hrozí nebezpečí pronásledování z důvodů podle § 12 zákona o azylu; případně že mu hrozí reálné nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 2 téhož zákona (3 Azs 298/2022, bod 6 a judikatura tam citovaná).

[8] Stěžovatelka v žádosti o mezinárodní ochranu ani kdykoli později svůj azylový příběh nekonkretizovala. Uvedla, že podle zpráv od jí blízkých osob jsou lidé v Bělorusku bezdůvodně zadržování a biti, nijak ovšem nevysvětlila, proč se obává, že se obětí represí v případě návratu stane právě ona. Nevysvětlila ani to, proč o mezinárodní ochranu požádala nikoli v krátkém časovém odstupu od nedemokratických prezidentských voleb (které v Bělorusku proběhly v létě 2020), ale až o půl roku později (krátce před termínem

vycestování stanoveným ve výjezdním příkazu). Městský soud tedy postupoval v souladu s právě shrnutou judikaturou, pokud její žalobu zamítl.

[9] Přijatelnost kasační stížnosti nezakládá ani stěžovatelčin odkaz na rozsudek ve věci 5 Azs 28/2008. V tomto rozsudku se NSS podrobně zabýval udělením doplňkové ochrany žadateli, který o ni usiloval z důvodu vnitřního ozbrojeného konfliktu v domovském státě (Iráku). Nešlo (v době rozhodování NSS) o totální konflikt, který by reálně ohrožoval každého civilistu na území, proto bylo třeba prokázat dostatečnou míru individualizace svévolného (nerozlišujícího) násilí hrozícího právě žadateli. Stěžovatelka neuvádí, v jakém ohledu se rozsudek vztahuje na její věc, ani proč má za to, že je s ním rozsudek městského soudu v rozporu. Stěžovatelka ani netvrdí, že by v Bělorusku byli všichni civilisté vystaveni reálnému nebezpečí vážné újmy z důvodu vnitřního ozbrojeného konfliktu, a nevysvětluje, proč by právě jí mělo hrozit vážné a individuální ohrožení života nebo tělesné integrity.

[10] V této věci nevyvstala žádná právní otázka, která by doposud nebyla judikaturou jednotně řešena, ani taková otázka, kterou by bylo třeba řešit odlišně. Městský soud ani hrubě nepochybil při výkladu práva. NSS proto kasační stížnost odmítl pro nepřijatelnost.

[11] O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle úspěchu ve věci (usnesení rozšířeného senátu ze dne 25. 3. 2021, čj. 8 As 287/2020-33, č. 4170/2021 Sb. NSS, body 51–53). Stěžovatelka úspěch neměla, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Ministerstvu žádné náklady nevznikly (§ 60 odst. 1 a § 120 s. ř. s.).

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 12. prosince 2023

Michaela Bejčková
předsedkyně senátu